

Anonymus

MŰVÉSZEK ESZTERGOMBAN

Az ismert közmondás szerint: „Nem lakhatik mindenki a Márk-téren, de mindenkire süthet a nap”. Hasonlóképpen nem lehet minden város művészi középpont, mint volt egykor Athén vagy Róma. Lehetnek azonban minden városban egyesek, akik tehetséggel, szorgalommal, sikerrel áldoznak a művészetek oltárain.

Mondhatni, hogy ily értelmű művészi élet sohasem hiányzott a városban. A közelmúlt évtizedekben az elsőrangú csillagok táborából Paczka Ferenc, Vaszary János tűntek fel a város egén. Hosszabb-rövidebb időt töltöttek falai között. Maradandó alkotásokat létesítettek és innen indultak a fényes pályára, amely hervadhatlan babérokat font halántékuk köré. Gyakrabban fordult meg a városban Liezenmayer Sándor, hogy végrehajtsa Simor bibornok megbízásait. Java részüket mindazáltal lakóhelyén, Münchenben dolgozta ki. Éveken keresztül csaknem állandó vendége volt a városnak Lippert József, a hírneves rajzoló és műépítész, aki a prímási palota, valamint a főszékesegyház oszlopcarnokának építését, továbbá a főszékesegyház De Toma József szobrász által végzett belső díszítési munkálatait vezette és azokat a műbecsű egyházi készleteket tervezte, amelyek a kincstár gyöngyei közé tartoznak.

Több nyáron át élt itt a 70-es években családjával Löschinger Károly tájképfestő, akit a város szépségei egészen elbűvöltek. Ugyancsak így volt Beszédes Kálmán a jelzett időben, aki aztán Rudolf trónörökös kísérete keleti útjában, mint rajzoló és nem is tért többé vissza a hazába: Az Aranyszarv mellett ütötte fel sátrát és Muhammed fiait gyönyörködtette műveivel. Szép tájképeket festett és arcképeket, amelyek közül a megyeház az akkori főispán, gróf Forgách Ágoston képét őrzi.

Az élet legszebb szakában, lázas tevékenysége közepett elhunyt Braunecker Sztina bárónő nem kevés képet festett a városban, ahol a Hamar-család körében, amelyhez rokoni kötelékek fűzték, éveken keresztül szokta volt a nyári hónapokat

tölteni. Ábrányi Emil sikerült arcképeket készített a városban a múlt század utolsó éveiben.

A háború évei alatt egy vitéz Marsfi, Tóth Gyula forgatta ecsetét a városban. Gyakori vendége volt e falaknak régebben a tehetséges Kiss György szobrász, akinek több alkotása a főszékesegyház művészi szépségeit gazdagítja. Két templomunk őrizi Storno Ferenc nagy tehetségének megnyilvánulásait. A sz. Anna templom és a Kolos-kórház kápolnájának freskói Storno művei.

Magas korában telepedett itt le Mandausz Ferenc festő, aki fiatalabb éveit a haza különböző helyein töltötte. Midőn idejött, ecsete már kifáradt. Színei elhalványultak. Néhány eredeti arcképe kevésbé sikerült. Leginkább másolatokat készített. Finom formaérzék és erőteljes színezés jellemzi Udvari Dominika nővér, később Jászberényi főnöknő képeit, amelyeket a vízvárosi zárda csendes falai között vetett vásznaira. Szorgalmasan dolgozott Biky Kvirián a sz. Ferenc-rend tagja is. Klomann Ferenc képei nem mindennapi tehetségre vallanak. Haág Rezső nagy gondot fordított kedves kis tájképeire. A kis sz. János-kúti kápolnát Ébert András, a szomszédos Leányvár esperese díszítette. Arcképei kissé távol állottak Giocondától!

Vitéz Holló Kornél szobrok javítása körül fáradozott néhány év előtt a városban.

A város állandó lakói közül még: Majer István püspök, az országosan tisztelt „István bácsi”, a jeles rézmetsző örökölte meg nevét néhány festménnyel. Közeli rokona Mayer Sándor gyógyszerész igen szorgalmasan dolgozott festői állványa előtt és megkapó genre-képeket hagyott hátra. Kaán János szintén forgatta az ecsetet és főleg a tájképfestést művelte. Az igen korán únyi Tusculánumba vonult B. Szabó Mihály tehetséggel áldozta szabad óráit a festészetnek. Ferenczy György arcképekkel próbálkozott. Sok ambícióval dolgozott Murgás József, akinek csinos tájképei vannak a városban. Buzna Sándor arcképeivel tűnt fel.

(Esztergom és Vidéke, 1924. szeptember 28.)